

حرکتی پیشگام

«جایزه هنر معاصر مجیک آو پرشیا»

ایده حامیان هنری، چه در ایران و چه در دنیای غرب، ایده تازه‌ای نیست، اما آنچه نو است جریان حامیان تازه‌ای است که در جایی میان شرق و غرب قرار می‌گیرند و فاصله‌ها را از میان برمی‌دارند و بر انجام کاری مبادرت می‌ورزند که بخش رسمی هنری انجام آن را به عهده نمی‌گیرد.

«مجیک آو پرشیا» مؤسسه خیریه غیرانتفاعی است که در سال ۲۰۰۴ در بریتانیا بنیان‌گذاری شده و گام بعدی خود را در مسیر معرفی و تشریح هنر معاصر ایرانی نه‌تنها در صحنه هنر لندن، بلکه در عرصه بین‌المللی از طریق «جایزه هنر معاصر مجیک آو پرشیا»، که در سال ۲۰۰۸ آغاز شده، برداشته است. این جایزه در مدت کوتاهی به جایزه هنری پیش‌تاز و منحصرآتمترکز بر هنرمندان ایرانی ساکن ایران یا فعال در خارج از کشور تبدیل شده است.

با توجه به شرایط جغرافیایی-سیاسی امروز و سیاست‌های کوتاه‌نظرانه که بر ملت‌ها و دولت‌هایشان انگ زده است، سخن‌گفتن بسی آسان‌تر از عمل کردن است. اما جایزه هنر معاصر مجیک آو پرشیا تا به امروز با فراهم کردن محیط‌های دوستانه، در بسترسازی برای هنرمندانش بسیار موفق عمل کرده است.

به گفته شری القانین، مدیر مجیک آو پرشیا، این مؤسسه باور دارد که برجسته‌ساختن غنای این فرهنگ باستانی با «به‌خدمت‌گرفتن بستری برای خلق پل ارتباطی» بسیار حیاتی است؛ تبادل فرهنگی «به منظور پیشبرد گفت‌وگویی از امید و پیشرفت برای نسل آینده» کاری است ضروری.

این چگونگی صورت می‌گیرد؟ به وسیله ایجاد «جایزه دوسالانه» که از طریق حراج‌های هنری و هدایای خیرخواهانه حمایت مالی می‌شود. نمایشگاه برگزیدگان نهایی دوسالانه در رویال کالج لندن هم‌زمان با نمایشگاه فریز در لندن برگزار می‌شود. این در حالی است که برنده، جایزه نقدی دریافت نخواهد کرد، بلکه در عوض امکان برگزاری نمایشگاهی انفرادی در گالری ساچی لندن به او اعطا می‌شود، که فرصتی بسیار مغتنم برای او فراهم می‌کند.

مدیر مجیک آو پرشیا می‌گوید: «اهداف ما در سراسر دیگر فعالیت‌هایمان مانند اقامت‌های هنری در بنیاد دلفینا، بورس‌یه در مدرسه فیلم لندن، برنامه جلسات بحث و گفت‌وگو در موزه بریتانیا و نیز مراسم حراج و جمع‌آوری اعانه با همکاری کریستیز در دوبی، امتداد پیدا می‌کند که به منظور فراهم‌کردن بیشترین فرصت نمایش برای هنرمندانی است که آثار خود را به ما اهدا می‌کنند، رویدادهای ما هم‌زمان با آرت دوبی و در یکی از برجسته‌ترین گالری‌های دوبی، به مدت دو هفته به نمایش درمی‌آید.»

جایزه هنر معاصر مجیک آو پرشیا اهداف خود را در اعلانیه وب‌سایتش این‌گونه توضیح می‌دهد:

«جایزه هنر معاصر مجیک آو پرشیا جهت شناسایی استعداد هنرمندان پویای ایرانی که پیشگام فعالیت معاصر هنری‌اند، طراحی شده است. برای اطمینان خاطر از ارائه بالاترین کیفیت ممکن آثار دریافتی، ورود تنها از طریق نامزدی در انتخابات صورت می‌گیرد. هیأت داوران شامل کارشناسان برجسته جهانی از داخل ایران و اجتماعات هنری بین‌المللی‌اند که دانش و تخصص آنها به ایجاد فهرست منتخبانی که نماینده گونه‌گونی و سرزندگی صحنه هنر معاصر ایران است، کمک خواهد کرد.

این امر همین‌جا پایان نمی‌گیرد. هریک از داوران براساس دانش ویژه خود دو هنرمند را انتخاب می‌کنند. واجد شرایط بودن شرکت‌کنندگان در جایزه براساس نظرات سنجیده داوران مشخص می‌شود. پس از آن، هیأت مشاوران جایزه هنر معاصر مجیک آو پرشیا به‌طور مستقیم با هنرمندان برگزیده جهت تأیید تمایل و شایستگی آنان برای ورود به جایزه در تماس خواهد بود. هر هنرمند به ارسال پنج نمونه از آثار خود جهت نمایش فعالیت‌های خود از گذشته تا به حال تشویق می‌شود، تا از این طریق داوران بتوانند تصویری کلی از توانایی‌ها و فعالیت‌های عملی هنرمندان به دست بیاورند. در نمایشگاه

برگزیدگان مرحله نخست، در دوبی، داوران شخصاً برای انتخاب نهایی، آثار را بررسی می‌کنند و در پی آن، برگزیدگان نهایی را تا نمایشگاه پایانی در رویال کالج لندن راهنمایی می‌کنند؛ جایی که برنده نهایی مشخص می‌شود.»

با وجود روند پیچیده، محدودیت‌های موجود و فاصله‌های ایجاد شده، جایزه سال ۲۰۰۹ توانایی‌های سازمانی مجیک آو پرشیا را ثابت کرد و موفقیت آن در همین زمان پیامد مشابهی را تضمین خواهد کرد؛ به‌ویژه با توجه به نام‌هایی که در روند دآوری مشارکت خواهند کرد. داوران جایزه هنر معاصر مجیک آو پرشیا ۲۰۱۱ شامل چهره‌های پرفروغ بین‌المللی مانند زها حدید، شیرازه هوشیاری و ادريس خان و درعین حال هانس الریک ابريست؛ کیوریتوری نامدار و منتقدی برجسته است که کارآمدی خود را در این روند نشان می‌دهد.

در حالی که جریان‌های تعیین‌کننده هرازگاهی در دنیای معاصر هنر راه‌اندازی می‌شود و با رویدادهای اجتماعی، سیاسی یا اقتصادی «اتفاق» می‌افتد، سهم منحصربه‌فرد جایزه هنر معاصر مجیک آو پرشیا در صحنه هنر ایران، که از تعهد جمعی ایرانیان الهام گرفته، برای شکل‌دادن به گروهی متعهد در حمایت از میراث فرهنگی هنر و فرآورده کنونی‌اش، میراثی باادام خواهد بود. برای بار دوم جایزه هنر معاصر مجیک آو پرشیا به پیشبرد هنر معاصر ایران کمک خواهد کرد و حتی به عنوان بازار فروش در مقایسه با جوش‌وخروش ایجادشده در پی موفقیت چشمگیر حراج ۲۰۰۷ کریستیز، جای خود را تا حدی تثبیت کرده است.

اکنون با حضور حامیان و مجموعه‌داران خونگرم و مشتاق، دوستداران واقعی هنر، متضمن این واقعیت است که ظهور هنر معاصر ایران تنها پدیده‌ای یک‌ساله با پول و تبلیغات گسترده نبوده، بلکه آغازی فرهنگی-اجتماعی از دل یک کشور است، اگرچه در همه نماها، چه بومی و چه جهانی، به چالش کشیده شده. مجیک آو پرشیا با ایستادگی در تلاش برای روشن نگه‌داشتن این چراغ، جایی که می‌توانست به‌آسانی از صحنه محو شود، اعتبار فراهم کرده است. ■

حسین امیرصادقی
(ترجمه فرشته موسوی)

BREAKING GROUND

THE MOP CAP MODEL

The idea of patronage is neither new to Iran nor to the Western world. What is new, however, is the tide of new patrons inhabiting a cross between East and West, bridging divides and attempting something that the public sector in art does not readily find the means to do.

Magic of Persia (MOP), a non-profit charity set up in the UK in 2004, has gone the next step in exploring avenues for not only bringing Iranian contemporary art to the attention of the London art scene, but promoting Iranian artists internationally through its Magic of Persia Contemporary Art Prize (MOP CAP) established in 2008. It has in a short period of time become the leading art prize exclusively focused on Iranian artists living in Iran, or practising outside the country.

Easier said than done, given the present geopolitical climate and shortsighted policies that tar nations with the same negative brush as their governments. But MOP CAP has so far succeeded in platforming its artists and the prize by operating out of London and Dubai.

The director of Magic of Persia, Shirley Elghanian, believes that it is vital to highlight the richness of this ancient culture by “serving as a platform to create bridges of communication”. This cross-cultural exchange is essential “in order to foster a dialogue of hope and progress for future generations”.

How do they go about doing this? By creating a biannual prize funded purely from the proceeds of charitable donations and art auctions. The finalists’ exhibition takes place at the Royal College of Art (RCA), London to coincide with Frieze Art Fair and while the winner is not awarded a monetary prize, but a solo show in an exhibition space at the Saatchi Gallery, London.

The MOP director maintains “our objectives run throughout our other initiatives, such as our residencies at the Delfina Foundation, our scholarships at the London Film School, the artists’ panel discussion programme at the British Museum, as well as our fundraising Auction Gala conducted by Christie’s in Dubai,” she says. “Our events in Dubai coincide with Art Dubai in order for the artists who have donated their works to MOP to gain maximum exposure through a two-week exhibition at a leading gallery.”

MOP CAP’s site blurb explains the prize’s objectives as thus:

“MOP CAP is designed to recognize the talent of emerging Iranian artists at the forefront of their contemporary artistic practice. The global nominations panel consists of leading experts from within the Iranian and international art community, whose knowledge and expertise will help create a list of nominees that represent the diversity and vitality of the contemporary Iranian art scene.

It does not stop there. Based on their individual specialist knowledge, the nominators will put forward names of two artists, who in their considered opinion meet the criteria of the prize. The MOP CAP advisory board will then work directly with the nominated artists to confirm their willingness and eligibility to be entered into

the prize. Each artist will be encouraged to submit up to five pieces that showcase their portfolio of work to date, so that the judges get an overview of their ability and working practice. At the Shortlist Exhibition in Dubai the judges view the works in person for their final selection, as well as mentoring the finalists through to the exhibition at the RCA, London where the winner is identified.”

A complicated process, given distances and present restrictions, but the 2009 prize proved MOP’s organisational abilities, and its success will ensure a similar outcome this time round, especially given the names associated with the judging process. MOP CAP judges for 2011 include such international luminaries such as Zaha Hadid, Shirazeh Houshary and Idris Khan while Hans Ulrich Obrist, the eponymous curator and leading critical theoretician brings his own flair to the proceedings.

Whilst seminal movements “happen” from time to time in the contemporary art world triggered by commercial, political or social events, MOP CAP’s singular contribution to the Iranian art scene will be its long-term legacy: one inspired by the commitment of ordinary Iranians coming together to form a dedicated group in support of their country’s artistic heritage and present production. For the second time the MOP CAP prize will have helped to foreground Iranian contemporary art even as the sales market has settled down somewhat compared to the bubble and euphoria following the dramatically successful Christie’s 2007 sale in Dubai. It is now the hardcore enthusiasts and true art lovers, both patrons and collectors, who are taking the steps to ensure Iranian contemporary art was not just a one-year phenomena driven by hype and money, but a genuine socio-cultural opening into the heart of a country otherwise challenged on all fronts, domestically and globally. To their credit MOP has endured, persisting in its efforts to keep the flame burning where it could otherwise easily fall off the map. ■

Hossein Amirsadeghi

1- MOPCAP shortlist exhibition, Traffic gallery, Dubai, 2011.

۱- نمایشگاه برگزیدگان مرحله نخست جایزه هنر معاصر مجیک آو پرشیا، گالری ترافیک، دبی، ۲۰۱۱.

2- Mahmoud Bakhshi’s solo exhibition view - winner of the MOPCAP 2009, 2010, Saatchi gallery, London, Saatchi gallery, London.

۲- نمایی از نمایشگاه انفرادی محمود بخشی - برنده جایزه هنر معاصر مجیک آو پرشیا در سال ۲۰۰۹، ۲۰۱۰، گالری ساچی، لندن.